

HELSEPANELET

Nå kan du få svar på dine spørsmål om kropp og helse av Romerikspostens helsepanel. **SEND EN EPOST MED DET DU LURER PÅ TIL: helsepanel@romeriksposten.no eller send et brev til Romeriksposten, Depotgata 20, 2000 Lillestrøm.** Du kan be om å være anonym!

LASSE HÅKONSEN
Kiropraktor
Lasse er utdannet ved universitetet i Bournemouth, England. Han er daglig leder ved Vollaklinikken – kiropraktikk og fysioterapi i Lillestrøm i tillegg til å være primærkontakt i det offentlige helsevesenet for pasienter med muskel- og skjelettlidelser.

SANDRA FURNES
Kiropraktor
Sandra er utdannet ved Syddansk Universitet i Odense, Danmark. Hun jobber til daglig som kiropraktor ved Vollaklinikken – kiropraktikk og fysioterapi i Lillestrøm. Pasienter med nakkesmerter er et av Sandras store interesseområder sammen med idrettsskader og hodepine.

DINO TRBONJA
Balansefysioterapeut
Dino er utdannet fysioterapeut ved Høgskolen i Oslo og er spesialutdannet innen svimmelhet og sykdommer i balanseorganet. Ved Vollaklinikken i Lillestrøm jobber han utelukkende med utredning og behandling av svimmelhet.

Virus på balansenerven

«Virus på balansenerven» heter på fagspråket «vestibularis nevritt». Hjernen mottar signaler fra begge sider av balanseorganet (indreøret). Dersom signalstrømmen reduseres eller faller bort, oppstår det skjevhet i signalflyten som fører til et informasjonskaos i hjernen som vi oppfatter som svimmelhet.

Tekst: Dino Trbonja

Virus på balansenerven er den nest hyppigste årsaken til svimmelhet og er forårsaket av en betennelsesprosess på balansenerven. Ca 5 % av befolkningen rammes i løpet av livet og symptomer forekommer i alle aldre, dog mer sjelden hos små barn. Betennelsen forstyrrer signaloverføring fra balanseorganet til hjernen og manifesteres i form av karusellfølelse,

båtfølelse, vansker med balanse, ustøhet, brekninger, oppkast og synsvansker, blant annet tåkesyn.

Effekten av virus på balansenerven kan illustreres som en båt med to motorer. Når en motor stopper opp, mister båten sin stødige kurs og går i sirkler. Pasienter som opplever slike skader tenderer til ustøhet mot syk side.

ÅRSAKER

Den vanligste årsaken til nerveskaden er betennelse forårsaket av et virus (Herpes simplex virus). Betennelsen fører til at nerven øker i størrelse og kommer under trykk i kraniet. Betennelsen er forbigående mens symptomer kan strekke seg over lang tid. Viruset hører til Herpes familie som er årsak til munnsår, forkjølelse og influensa.

SYMPTOMER

I startfasen er symptomene oftest sterkest. Pasientene kan oppleve sterk karusell eller båtfølelse som har sterk innvirkning på daglige gjøremål. Pasientene er ofte sengeliggende i denne fasen som kan strekke seg over 3–4 døgn. Symptomer kan oppstå hvor som helst og er uavhengige av hodebevegelser. Pasientene ofte kaster opp og har vansker med å fikse blikket. I ettertid, den verste svimmelheten opphører, men det er store utfordringer ved bevegelser. På grunn av sin brutale debut oppsøker pasienter ofte legevakt eller andre instanser.

I senere tid kan symptomer være noe mer diffuse og vanskelig å sette ord på. Pasienter opplever oftest mye

ubehag i store rom som store sentre, matvarebutikker og generelt forholde seg til mange mennesker samtidig. Rehabiliteringstid kan strekke seg over 6 til 9 måneder og opptil 1 år. Alt avhengig av individuelle egenskaper.

Når nerven er skadet har hjernen som oppgave til å ta over. Samtidig har hjernen andre oppgaver å ta seg av og dette kan medføre til at restitusjon tar tid. Siden hjernen prøver «å fikse» problemet, bruker den energien fra andre områder og dette kan føre til tretthet. Dette kan forklare at de fleste svimmelhetspasienter blir fort slitne både psykisk og fysisk.

UNDERSØKELSE OG BEHANDLING

Best effekt oppnås i en tidlig fase. Virus på balansenerven er ganske greit å diagnostisere. Symptomene kan ligne på hjerneslag, selv om det er lite sannsynlig for det, er det lurt å gjennomføre alle nevrologiske tester og bildediagnostikk. I et tidlig forløp lønner seg best å sette i gang med en kur med steroider for å dempe betennelsen, deretter begynne med en spesialtilpasset trening slik at hjernen bygger nye baner og tar over for skadet nerve.

KRYSTALLSYKE SOM SEKUNDÆR ÅRSAK

Det er ikke ukjent fenomen at krystallsyke kan oppstå som sekundær årsak til virus på balansenerven. Det kommer oftest på samme side hvor nerven er skadet trolig grunnet en deformitet i balanseorganet som oppstår i ettertid.

Angst og depresjoner kan også komme i ettertid da livskvalitet kan være redusert over lang tid. Dette kan være belastende både psykisk og fysisk og «kreve» hjelp av spesialisthelsetjeneste.

PROGNOSE

Prognosen er oftest god. De fleste, opp til 85 %, blir tilnærmet helt bra, mens noe utvikler kroniske plager. Det viktigste er å holde seg aktiv og ikke unngå aktiviteter som kan fremme svimmelhet. Ved svimmelhet bør man undersøkes av fagperson med spesialkompetanse.

